

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Claudii Ptolemaei ... Almagestvm Sev Magnae
Constrvctionis Mathematicae Opvs**

Ptolemaeus, Claudius

Venetiis, 1528 [erschienen 1529]

Incipit liber XII [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-248650](#)

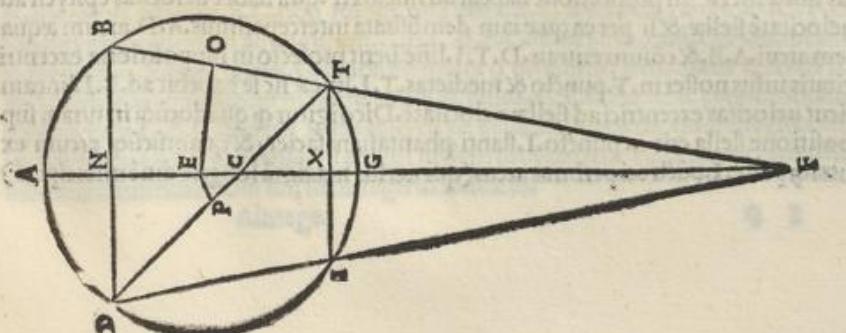
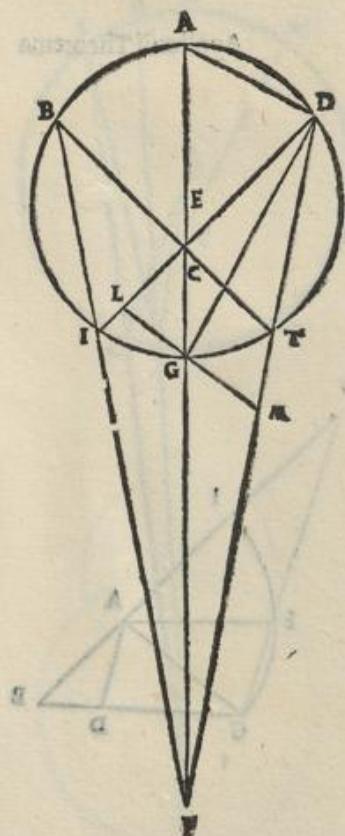
INCIPIT LIBER XII MAGNAE COMPOSITIONIS PTOLEMAEI.

C De his quæ premittuntur ad regressus planetarum demonstrandos. Cap. I.

HIS DEMONSTRATIS sequitur ut regressus etiam qui singulis quinq̄ planetarum accidentur, tam minimos q̄ maximos consideremus, ac magnitudines ipsorum ab expositis suppositiōnibus (q̄ maxime fieri potest) congruos ostendamus. Iis quae per obseruationes capiuntur ad huius rei ergo intelligentiam & ceteri Mathematici & Appollonius pergenſis demonstraret, in una æq̄ litate solari q̄ siue supposito epicyclo accidat cum epicyclus in circulo qui concen- trico zodiaco sit motu lōgitudinis ad successionem signorum progrediatur, & stella in epicyclo ad centrum ipsius motu inæqualitatis ad successionem maximæ longitudinis producatur; a uisu nostro linea sic epicyclum secans ut partis eius (quaæ intra epicyclum est) medietas ad reliquam quaæ est a uisu nostro usq; ad sectionem quaæ fit in minima epicycli longitidine proportionem habeat, eam quā habet epicycli uelocitas ad uelocitatem stellæ punctum quod ab huiusmodi linea in circūferētia epicycli fit, progressus & regressus ita diuidit, ut cum stella in ipso sit,flare uideatur. Siue per suppositionem excentricitatis inæqualitatis solis accidat, quaæ supposi- tio in reliquis etiam tribus stellis solummodo quaæ per omnem a sole distantiam di- stant procedere potest, si centrum excentrici circa centrum zodiaci ad successionem signorum æqualiter soli moueatur, & stella in excentrico circa centrum ipsius ad præcedentia signorum inæqualitatis motui æqualiter producatur; in excentrico circa huiusmodi a zodiaci centro hoc est a uisu nostro linea ut medietas totius lineaæ ad minorem partem earum partium quaæ a uisu fiunt eam proportionem habeat, quā habet uelocitas excentrici ad stellæ uelocitatem: quando in illo punto fuerit strella ubi linea minima longitudinis arcum secat: tunc stanti phantasiam faciet. Sed nos & breuius & facilius propositum demonstrabimus. Vt enim autem communi per mixtaq; de utrisq; suppositionibus demonstratione ut etiam hic similitudo & conuenientia utrarumq; rationum confirmetur. **C** Sit ergo epicyclus. A.B.C. D. cuius centrum. E. & diameter. A.E.G. hæc usq; ad. F. centrum zodiaci hoc est ad uisum nostrum producatur, interceptisq; ex utraq; parte. G. minima longitudinis puncti æq; libus arcubus. C.I. &. C.T. protractantur a punto. F. per. I. &. T. puncta. F. I. B. &. F. T. D. lineaæ & coniungantur. D. I. &. B. T. lineaæ secantes seipſas in punto. C. quod uidelicet in. A.C. diametro erit. Dico igitur primum q. A.F. linea sic se habet ad li- neam. F.C. sicut. A.C. linea ad lineam. C.C. coiungatur enim. A.D. &. D.C. lineaæ & ducatur per punctum. C. linea. L.G.M. æquidistant lineaæ. A.D. hæc quoniam. A.D. G. angulus rectus est, perpendicularis erit ad lineam. D.G. quoniam igitur angulus G.D.I. æqualis est angulo. G.D.T. erit etiam linea. C.L. æqualis lineaæ. C. M. quare A.D. linea eandem habet ad utraq; proportionē. Sed sic se habet. A.D. linea ad lineam. G.M. sicut se habet &. A.F. ad. F.C. & sicut se habet. A.D. ad. L.C. sic se habet. A. C. ad. C.G. Sicut ergo. A.F. ad. F.G. sic. A.C. ad. C.G. **C** Si igitur circulū. A.B.G.D. in sup- positione excentricitatis ipsum excentricū esse intellexerimus erit. C. punctum, zo- diaci centrum, & diuiditur ab eo diameter. A.G. in eandem proportionem supposi- tionis fm epicyclum. Demonstrauimus enim eam proportionem habere. A. C. ma- ximam in excentrico distantiam ad. C.G. minimam quā habet in epicyclo. A.F. ma- xima distantia ad. F.C. minimam. Dico etiam q; proportio. D.F. lineaæ ad lineaæ. F.

Quæ præmittūtur ad regresus
planetarum demonstrandos.

**Appollonius pergeus
Mathematicus.**

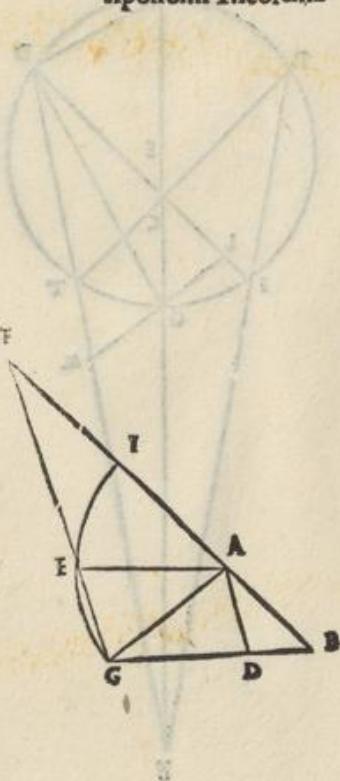
Almagest q 2

LIBER XII

T. est proportio B.C. linea ad C.T. Coniugantur enim in simili descriptione linea B.N.D. hæc perpendiculariter ad diametrum A.G. & a puncto T. ducatur æquidistantis ei linea. T.X.I. quoniam igitur B.N. linea æqualis est linea N.D. earumdem utraq; ipsarum ad lineam X.T. habebit proportionem. Sed sicut se habet N.D. ad X.T. sic etiam D.F. ad F.T. & sicut B.N. ad X.T. sic B.C. ad C.T. quare sicut D.F. ad F.T. sic B.T. ad T.C. & coniunctim ergo sicut D.F. ad F.T. sic B.T. ad T.C. & disiunctim perpendicularibus deductis sicut O.F. ad F.T. sic P.T. ad T.C. & etenim disiunctim sicut O.T. ad T.F. sic P.C. ad C.T. Si ergo in epicycli suppositione ita D.F. protrahatur ut O.T. linea eam habeat proportionem ad lineam T.F. quæ epicycli uelocitas ad stellæ uelocitatæ eandæ habebit etiæ proportionem in suppositione excentricitatis. P.C. linea ad lineam C.T. Causa uero est ne hic quoq; hac proportione disiuncta hoc est proportio e. P.C. linea ad lineam C.T. ad stationes utamur. Sed proportione coniuncta ea uidelicet quam habet P.T. linea ad lineam C.T. quæ uelocitas epicycli eam habet ad uelocitatem stellæ proportionem: quæ solus longitudinis motus ad solum inæqualitatis motum. Velocitas autem excentrici eam habet ad uelocitatem stellæ proportionem: quæ habet medius motus solis hoc est in longitudinis & inæqualitatis stellæ motus simul: ad motum inæqualitatis solum sicut exempli gratia. In stella Martis proportio uelocitatis epicycli ad stellæ uelocitatem est proportio 42. proxime ad 37. proportio enim motus longitudinis ad motum inæqualitatis hæc proxime nobis demonstrata est. Iccirco etiam linea O.T. hanc habet proportionem ad linea T.F. proportio uero uelocitatis excentrici ad uelocitatem stellæ illam quæ est utroruq; simul 79.ad.37. hoc est coiunctim proportionem P.T. ad T.C. Proportio enim per disiunctionem uidelicet proportio P.C. ad C.T. eadæ erat proportioni linea O.T. ad linea T.F. hoc est eius quæ inueniuntur in 42.ad.37. Sed hæc nobis ad hoc usq; præmissa sint. Cu auté reliquum sit q; linearum captarū quæ in huiusmodi proportione diuiduntur in utraq; suppositione. I. & T. puncta statim phantasiæ contineant: & arcus quidem. I.C.T. regresuum sit. Reliquus uero prægressuu huiusmodi ad hoc præmittit Appollonius theorema. ¶ Sit triangulus i. quit. A.B.C. cuius latus B.G. maius sit q.A.G. & intercipiatur D.linea C.B. linea G.D. non minor quæ A.G. dico inquit. G.D. linea maiorem proportionem habere ad B.D. q; angulū. A.B.C. ad angulū. B.C.A. hoc ita demōstrat. Compleatur (inquit) parallelogramū. A.D.G.E. ptractæq; linea B.A. & C.E. concurrat in pucto F. Quoniam igitur A.E. linea non est minor q.A.G. circulus qui centro A. & spatio A.E. describitur aut per C. punctum aut super G. pertransibit describatur ergo per C. circulus. I.E.C. & quoniam triangulus A.E.F. maior est sectione. A.E.I. Triangulus uero A.E.G. minor est sectore. A.E.G. habebit A.E.F. Triangulus maiorem proportionem ad triangulum A.E.G. q; sector. A.E.I. ad sectorem A.E.C. Sed sicut se habet sector A.E.I. ad sectorē A.E.C. sic se habet angulus E.A.F. ad angulum E.A.C. & sicut triangulus A.E.F. ad triangulum A.E.G. sic F.E. basis ad basim E.C. maiorem ergo habet proportionem linea F.E. ad linea in E.C. q; angulus F.A.E. ad angulum E.A.G. sed sicut linea F.E. ad linea E.C. sic C.D. ad D.B. Est autem angulus F.A.E. æqualis angulo A.B.G. & angulus E.A.C. angulo A.C.D. habebit ergo C.D. linea maiorem proportionem ad D.B. q; angulus A.B.C. ad angulum A.C.B. Est auté perspicuū maiorē multo futurā proportionem si C.D. linea hoc est A.E. non supponatur æqualis linea A.C. sed maior. ¶ Hoc præmissio. Sit A.B.C.D. epicyclus cuius cœtrū E. & diameter A.E.G. quæ producatur usq; ad F. uisu nostri punctum ut aperte patet q.E.C. semidiameter maiorē ad G.F. lineam habeat proportionem q; epicycli uelocitas ad stellæ uelocitatem. Possibile igitur est sic ducere lineam F.I.B. ut medietas linea B.I. eam proportionem habeat ad linea I.F. quæ habet uelocitas epicycli ad uelocitatem stellæ & si per ea quæ iam demōstrata intercepimus A.D. arcum æqualem arcui A.B. & coiuncterimus D.T.I. linea erit profectio in suppositione excentricitatis uisu noster in T. puncto & medietas T.I. linea sic se habebit ad B.I. linea sicut uelocitas excentrici ad stellæ uelocitatem. Dico igitur q; quædociq; in utraq; suppositione stella erit in punto. I. planti phantasiæ faciet, & quantūcūq; arcum ex utraq; parte. I.pucti cœperimus arcus (qui uersus maximā longitudinem intercipieb)

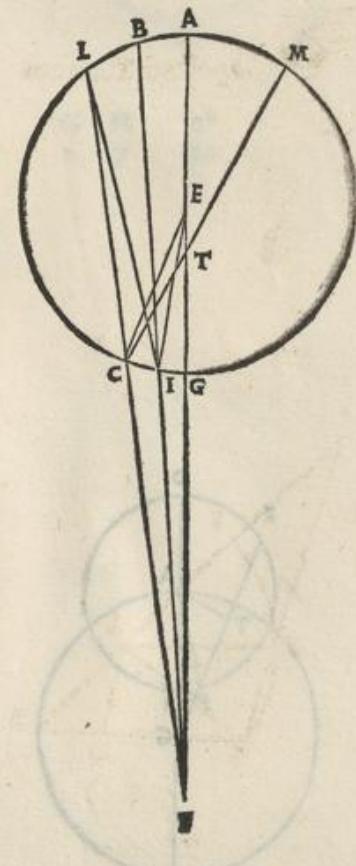
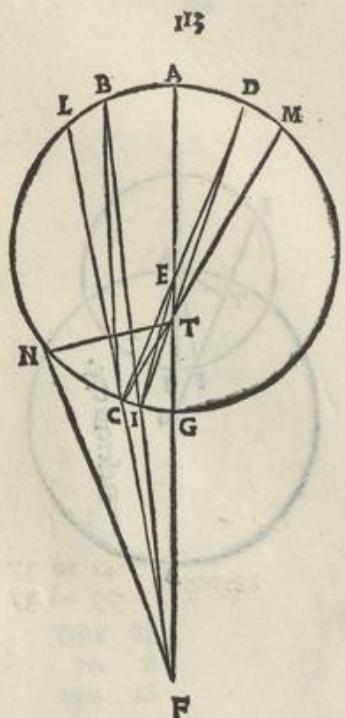
Proportio 42 ad 37
79 ad 37

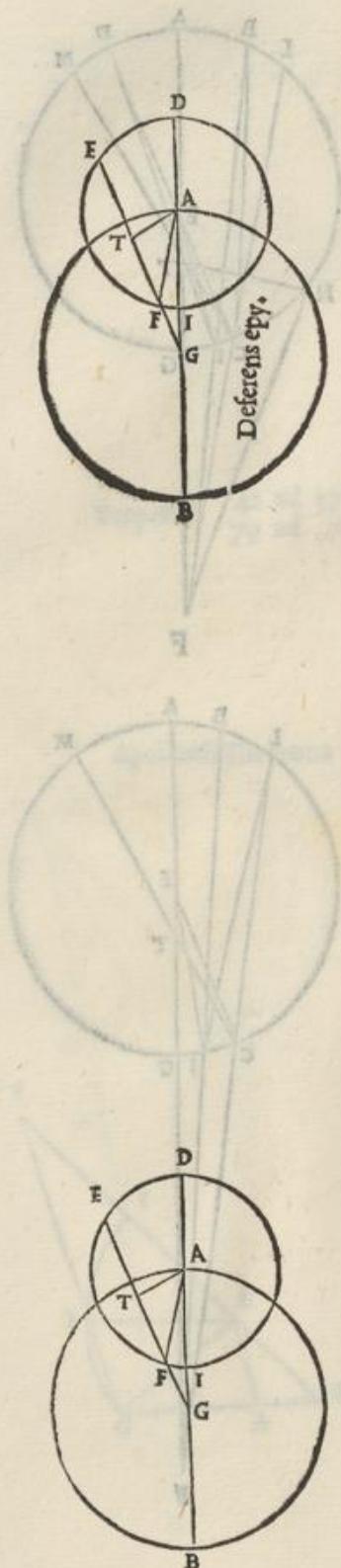
Apollonii Theorema

progressum/q uero uersus minimā: regressum stellæ cōtinebit, Intercipiatur primo uersus maximā ut forte cōtigerit arcus.C.I.& p̄trahāf.F.C.I.& C.T.M.lineæ & cō iūgāf.B.C.& D.C.& E.C.& E.I.lineæ qm̄ igīf.B.I.lat⁹ triāguli.B.C.F.maior ē q latus.B.C.maior ē B.I.linea ad.I.F.habebit pportionē quā angulus.I.F.C.ad angu lū.I.B.C.quare medietas ēt lineæ.B.I.ad lineā.I.F.maior ē habet pportionē q angu lus ad angulū duplū anguli.C.B.I.hoc est ad angulū.C.E.I. Est aut pportio medie tatis lineæ.B.I.ad lineā.I.F.pportio uelocitatis epicycli ad stellæ uelocitatē: quare angulus q eā habet pportionē ad angulū.C.E.I.quā uelocitas epicycli ad uelocita tē stellæ maior est angulo.I.F.C.Sit igit̄ I.F.N.qm̄ igīf in tēpore in quo stella.C.L.arcū epicycli trāsit in eo tēpore cētrū epicycli p̄trāsit ad cōtrānū æqualē arcū distan tiae quā est ab.F.I.ad.F.N.patet quia in eo tēpore p minorē angulum ad uisum no strū.C.I.epicycli arcus ad præcedētia stellā traduxit hoc est per angulū.I.F.C.angulū p̄ quē ipse epicyclus motu suo ad successionē trāstulit.hoc ē angulo.I.F.N.& sic stella ad successionē facta est per angulū.C.F.N.similiter si hæc in excētrico ratioci nemur.qm̄ B.linea maiorē proportionē habeat ad lineam.I.F.q angulus.I.F.C.ad angulū.C.B.I.& cōiunctim ergo linea.B.F.maiorē habebit proportionē ad lineam F.I.q angulus.B.C.L.ad angulū.I.B.C.sed sicut.B.F.ad.F.I.sic.D.T.ad.T.I.Est autēt.B.E.L.angulus æqualis angulo.D.C.M.& angulus.I.B.C.angulo.I.D.C.ma iorē ergo ēt.D.T.habebit proportionē ad.T.I.q angulus.D.C.M.ad angulū.I.D.C.quare cōiunctim quoq; D.I.linea maiorem habebit proportionē ad.I.T.T.q angulū.I.T.C.ad angulū.I.D.C.& disūctū ergo medietas lineæ.D.I.Maiorē habebit proportionē ad lineā.I.T.q angulus.I.T.C.ad angulū duplū anguli.I.D.C.hoc est ad angulū.I.E.C.Est autē prop̄tio medietatis lineæ.D.I.ad.T.I.uelocitas excentri ci ad stellæ uelocitatē.Minorē igit̄ habebit proportionē angulus.I.T.C.ad angulū.I.E.C.q excentrici uelocitatis ad stellæ uelocitatē.Angulus ergo qui eadem ha bet proportionem ad angulum.I.E.C.quā habet uelocitas excentrici ad uelocitatē stellæ.Maior est angulo.I.T.C. Sit nūrsum angulus.I.T.N.quoniā igit̄ in eodē tēpore stella quidē per.C.I.arcū ad præcedentia mota facit angulū.C.E.I.&a motu excentrici ad successionē translata est per angulū.I.T.N.maiorē angulo.C.T.I.p spicum autē est q etiam sit ad successionē per angulum.C.T.N.pertransisse stella uidebitur: facile autē intellectu est q per eadē contrarium quoq; demōstrabitur: si in eadem descriptione medietatē quidē.L.C.lineæ ad lineam.C.F.eam habere ppor tionem supposuerimus quā habet epicycli uelocitas ad stellæ uelocitatē: ut medie tas etiam lineæ.N.C.sic le habeat ad lineam.T.C.sicut uelocitas excentrici ad stellæ uelocitatē.Arcum uero.C.I.uersus minimam longitudinem ab.L.F.linea intercep tum intelleximus nam si coniuncta fuerit linea.I.I.feceritq; triangulum.L.F.I.in quo intercepta sit.F.C.linea major quā.F.I.habebit.L.C.minorem proportionem ad.C.F.q angulus.I.F.C.ad angulum.I.L.C.Qware medietas etiam lineæ.L.C.ad lineam.C.F.minorem habet proportionem q angulus.I.F.C.ad angulum duplū anguli.I.L.C.hoc est ad angulum.C.E.I.conuersim quam antea demonstratum est:& sic per eandem colligitur cōtrarium q uidelicet angulus.C.E.I.ad angulum quidē.I.F.C.minorem habet proportionem q uelocitas stellæ ad uelocitatē epicycli ad angulum uero.I.T.C.minorē q uelocitas stellæ ad excentrici uelocitatē, quare cū angulus.C.E.I. qui eadē proportionē habeat maior fiat regrediendi quoq; motus motu progreediēti maior fiet,perspicuū etiam est q in quibusq; lōgitudini bus nō habet linea.E.G.Maiorē proportionē ad lineā.C.F.q uelocitas epicycli habeat ad stellæ uelocitatē erit in ipsis possibile aliam lineam in proportionē æquali perducere stellæq; nec stare neq; regredi unq; uidebitur,nā quoniā in triangulo.E.C.F.intercepta est linea.E.C.non minor quā linea.E.C.minorem angulus.C.F.C. habebit proportionem ad angulum.C.E.C.q.E.G.linea ad lineam.G.F.Proportio autem ipsius.E.G.ad ipsam.G.F.non est maior q proportio uelocitatis epicycli ad stellæ uelocitatē.Minorem igit̄ etiam angulus.G.F.C.habebit proportionem ad angulum.G.E.C.quā uelocitas epicycli ad stellæ uelocitatē,quoniā igit̄ demonstratum est:nobis ubiq; id accedit stellam progredi nec epicycli nec excentrici ullum inuenimus arcum ubi stella regredi uideatur.

Almage.

V M H A E C ita se habeant reliquum est ut per singulos Planetas cō sequēter ad demonstratas suppositiones regressuum computationes faciamus initū a Saturno facientes hoc modo. ¶ Sit circulus A.B. q̄ cētrum epicycli deferat cuius diameter A.G.B. in qua cētrum zodiaci hoc est uisus noster supponatur esse in puncto G. descriptoq; circa centrum A. epicyclo D. E. F. I. perducatur sic linea. C. F. E. ut cum ad eam deducatur perpendicularis A. T. medietas linea. E. F. hoc est linea. T. F. proportionem habeat ad lineam F. G. quā habet uelocitas epicycli ad stellæ uelocitatem. Supponaturq; primum situm epicycli esse in media longitudine ut periodici lōgitudinis & inæqualitatis motus æqua les proxime motibus fiant illis qui ad centrum zodiaci considerantur. Quoniā igitur in stella Saturni qualium est mediæ longitudinis linea. C. A. 60. talium. A. D. se midiameter epicycli demonstrata est. 6. 30. Ita ut tota D. C. fiat. 66. 30. & reliqua. G. I. 53. 30. earūdem. Sitq; rectangulum quod sub ipsis. D. C. & C. I. continetur. 3557. 45. quod est æquale rectangulo sub. E. C. & C. F. lineis contento. habebimus etiam ipsum rectangulum quod fit a lineis. E. C. & C. F. 3557. 45. earūdem.

¶ Rursus quoniam consequenter ad medios motus qualis unius est uelocitas epicycli hoc est linea. T. F. talium est stellæ uelocitas hoc est linea. F. G. 28. 25. 46. proximæ ut tota etiā. E. G. linea. 30. 25. 46. colligatur. Rectangulum autem quod sub. E. G. & C. F. lineis cōtinet. 865. 5. 21. earūdem. Si per. 865. 5. 21. ptiemur. 3557. 45. & nueri ex partitioē facti. 4. 6. 45. radicem. 2. 1. 40. seorsum i. T. F. hoc est in unum & in. F. G. hoc est in. 28. 25. 46. multiplicauerimus. habebimus & est. T. F. talium. 2. 1. 40. qualium est rectangulum sub. T. G. & C. F. lineis contentum. 3557. 45. & lineam. F. G. 57. 38. 55. Quoniam igitur si. A. F. lineam coniunxerimus talium est. F. T. 2. 1. 40. qualium. A. F. 6. 30. qualium uero. 120. talium. 37. 26. 9. erit profecto arcus quoq; linea. T. F. talium. 36. 21. 15. Qualium est circulus qui rectangulo. A. F. T. circūscribitur. 360. Angulus autem. F. A. T. talium. 36. 21. 15. qualium duo recti sunt. 360. qualium uero. 120. talium. 119. 21. 10. erit etiam arcus linea. G. T. talium. 168. 5. 39. qualium est circulus qui rectangulo. A. C. T. circūscribitur. 360. Angulus autem. C. A. T. talium. 168. 5. 39. qualium duo recti sunt. 360. qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. 84. 2. 50. proxime. Iccirco habebimus angulum quoq; A. C. T. reliquorum ad unum rectum. 5. 57. 10. Angulum autem. F. A. I. remoto angulo. F. A. T. habebimus. 65. 52. 12. Quoniam igitur in prima quidem statione per. C. F. lineam stella uidetur. In oppositione uero solis per lineam. C. I. patet quia si centrum epicycli non moueretur ad successionem tunc. 65. 52. 12. grad. ipsius arcus. F. I. continerent gradus anguli. A. G. F. 5. 57. 10. regressionis. Verum quoniam secundū expositam proportionem uelocitatis epicycli ad uelocitatem stellæ gradibus inæqualitatis iam dictis. 65. 52. 12. congruunt longitudinis gradus. 2. 19. proxime. habebimus regressum quid ab altera statione ad solis oppositionem reliquorum graduum. 3. 38. 10. & dierum. 69. In quibus proxime. 2. 19. periodica lōgitudinis gradibus stella mouetur. Totum uero regressum graduum. 7. 16. 20. & dierum. 138. ¶ Sed magnitudines etiam quæ in maximali longitudine fiunt per eadem consideremus. Hoc est quoniam media inter stationes ad solem oppositio in ipso maximæ longitudinis excentrici puncto cētrum epicycli sīstit. Stationem uero utraq; in distantiā propinqua demonstratis (fm medium rationem) gradibus. 2. 19. ab oppositione hoc est a maxima distantiā excentrici secundū æquatam longitudinem in quo situ. A. C. istius longitudinis linea in differens a maxima longitudinē per Theorematā iam demonstrata inuenitur. Additio autem subtractio quæ uni longitudinis gradui congruit. 6. 30. sexagesimam proxime reperitur etiam sic æquata longitudo ad inæqualitatem æquatam hoc est appārens tunc epicycli uelocitas ad apparentem stellæ uelocitatem eam habet proportionē quā. 0. 53. 30. ad. 28. 32. 16. ¶ Hac igitur eadē figura descripta qualum est. D. A. semidiameter epicycli. 6. 30. talium erit. G. A. in differens a maximali lon-

PAGINA

gitudine. 63.25. Iccirco tota. D.G.69.55. colligitur & reliqua. C.I.56.55. & quod ab ipsis fit hoc est quod sub. E.G.&.G.F. rectagulum continetur est. 3979.25.25. Est autem etiam qualium. F.T. linea uelocitatis epicycli supponitur. 0.53.30. taliū C.F. uelocitas stellæ. 28.32.16. & tota. E.G. linea. 30.19.12. rectangulum autem quod continetur sub. E.G.&.G.F. lineis taliū. 865.17.50. **C** Si ergo rursū. 3979. 25.25. per. 865.17.50. diuiserimus & facti ex partitione numeri. 4.35.56. radicē capiemus hoc est. 2.8.40. eā quoq; seorsū multiplicabimus hoc est in. 0.53.30. & linam. F.G. similiter: hoc est in. 28.32.16. habebimus lineam quidem. T.F. talium 1.54.44. qualium. A.F. linea est. 6.30. & A.G.63.25. lineam uero. C.F.61.11.52. earūdē. Totam autem. G.T.63.6.36. quare qualium est. A.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. taliū erit. T.F.35.18.9. & qualiu. C.A. quæ rectum subtendit. 120. talium. G.T. linea. 119.25.11. iccirco arcus etiam lineæ. T.F. talium erit. 34.13.4. qualium est circulus qui rectagulo. A.F. T. circuſcribitur. 360. Arcus autem lineæ. G.T. talium. 168.43.38. qualiu est circulus qui rectangulo. A.G. T. circuſcribitur. 360 Qualium ergo recti duo sunt. 360. talium angulus quidem. F.A. T. erit. 34.13.4. An gulus uero. C.A. T. 168.43.38. Qualium autem quatuor recti sunt. 360. taliū angulus. F.A. T. 17.6.32. & angulus. C.A. T. 84.21.49. Et sic reliquū quidem. A.G. T. angulum qui est ab altera stationum ad oppositionē si epicyclus non mouere tur graduum haberemus. 5.38.11. Reliquum uero. F.A. T. angulum qui est apparētis in eadem longitudine motus in epicyclo graduum. 67.15.17. quibus quoniam sūm proportiones uelocitatum in maxima longitudine gradus æquatæ lōgitudinis congruit. 2.6.6. habebimus medietatem totius regressus reliquorum graduum. 3.32.5. & dierum. 70.20. in quibus proxime stella mouetur periodicos gradus. 2.2.1. 25. cōguentes expositis æquatæ lōgitudinis gradibus. 2.6.6. Totum aut regressum graduum. 7.4.10. & dierum. 140.40. **C** Sed minimæ quoq; longitudinis magnitudines modo per similia in eadē descriptione consideremus quando media inter stationes oppositio in ipsa minima excentrici lōgitudine accidit. Et utraq; stationum in exposita (sūm motum longitudinis) distantia ab oppositione hoc est a minima ex centrici longitudine in quo situ. A.C. quidem linea longitudinis istius indifferens similiter a minima reperitur. Additio autem subtractione quæ gradui congruit unū sexagesimarum. 7.20. proxime. Quare hic etiam apparetis epicycli uelocitas eā habet proportionem ad apparentem stellæ uelocitatem quā. 1.7.20. ad. 28.18.26. Et iccirco qualium est. T.F. linea. 1.7.20. talium. C.F. quidē colligitur. 28.18.26. Tota uero. E.G. talium. 30.33.6. Rectangulum autem quod sub. E.G.&.G.F. lineis continetur. 864.49.58. & qm̄ qualium est. D.A. simidiometer epicycli. 6.30. talium ēt est. A.G. quæ indifferens a minima lōgitudine. 56.35. & propterea tota. D.G.63.5. earūdē colligatur &.G.I. reliqua. 50. & sexagesimaru. 5. Rectangulum q; sub ipsis hoc est sub. E.G.&.G.F. contentum. 3159.25.25. si partiemur similiter 3159.25.25. per. 864.49.58. & facti ex partitione numeri. 3.39.12. radicem quæ est. 1.54.49. seorsum multiplicabimus tum in lineam. T.F. hoc est. in. 1.7.20. tum in lineam. F.G. hoc est in. 28.18.26. habebimus lineam quidem. T.F. talium. 2.8.43. qualium est. A.F. semidiometer epicycli. 6.30. & A.G. longitudinis istius linea 56.35. linea uero. C.F. 54.6.22. earūdē. Totam autem. G.T.56.15.5. Qualiu igitur est. A.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. talium. T.F. erit. 39.36.18. qualium uero. C.A. quæ rectum similiter subtendit. 120. talium. G.T.119.17.46. Iccirco arcus etiam lineæ. F.T. talium erit. 38.32.34. qualium est circulus qui. A.G. T. rectangulo circuſcribitur. 360. quare qualiu duο recti sunt. 360. talium. F.A. T. quoq; angulus erit. 38.32.34. angulus uero. C.A. T. 167.34.54. Qualium autem quatuor recti sunt. 360. talium angulus. F.A. T. 19.16.17. & angulus. C.A. T. 83.47.27. Et reliquum igitur. A.G. T. angulum ab altera stationum ad oppositionem regressus perenes uelocitatem stellæ partium habebimus. 6.12.33. reliquum autem. F.A. T. angulum apparentis in epicyclo in eadem longitudine motus partium. 64.31.10. quibus quoniam sūm proportionem uelocitatum quæ in minima longitudine fiunt. 2.33.28. gradus æquatæ longitudinis congruent medietatem quidē totius regressus gra-

Almage.

q 4

zurich 17.12.1903 H 7001

G	M	20
1	7	20

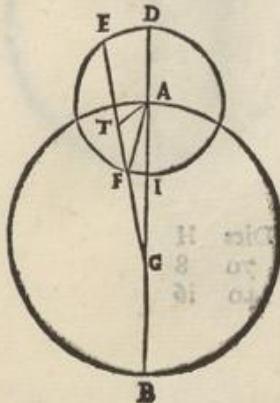
H	10
10	

duum habebimus. 3.19.5. & dierum. 68. in quibus proxime stella medio motu mouetur congruentes expositis æquatae longitudinis gradibus. 2.33.28. gradus periodi, cos. 2.16.45. totum uero regressum. 7.18.10. & dierum. 136.

De 7 Retropedationibus

¶ Demonstratio regressuum Louis. ¶

¶ G.A.ad.A.I. est propositio. 60.ad.11.30.

D H
61 12

N S T E L L A uero Louis (fm computationes, quæ in media longitudine fiunt) proportio quidem. T.F.ad.C.F.ea colligitur quæ est unius ad.10.51.29. Proportio aut. E.G.ad.F.G.11.51.29.ad.10.51.29. rectangulari uero quod sub ipsis continetur est. 139.37.39. ¶ Rursus proportionæ G.A.ad.A.I.est. 60.ad.11.30. & proportionæ C.D.ad.C.I.est. 71.30.ad.48.30. Et rectangulari sub ipsis contentum. 3467.45. Facti autem ex partitione numeri. 24.59.17. radix. 4.59.1. multiplicata in præpositam lineæ. T.F.ad.F.G.proportionem facit lineam quidem. T.F.ad.expositas. G.A.&.A.F.magnitudines. 4.59.1. Linea uero. G.F.54.6.44. earumdem. Totam autem. G.T.59.5.45. Et iccirco ad proportionem etiam partium. 110. utriusq; A.F.&.A.G.linearum quæ rectum angulum subtendit. T.F. quidem linea erit. 51.0.10. G.T.uero. 118.11.4. & arcus suæ lineæ quidem. F.T.gradu. 51.21.41. Linea autem. G.T.160.4.55. consequenter autem angulus etiam. F.A. T.tali. 25.40.50. proxime colligitur qualium quatuor recti sunt. 360. angulus uero. G.A.T.81.2.18. earumdem. & angulus. F.A.G. ipsius regressus penes uelocitatem stellæ reliquorum. 9.57.32. angulus autem. F.A.I.apparentis inæqualitatis graduum 54.21.38. quibus tñ fm expositas (ipsius per longitudinalinem motus) proportiones gradus congruat. 5.1.24. ¶ Sit regressus medietas graduum. 4.56.8. & dierum. 60.30. proxime. Totus uero regressus graduum. 9.52.16. & dierum. 121. Longitudo autem quæ est in quinq; graduum distantia a maxima & minima longitudine (Indifferenti quodam) minor est qd maxima & maior qd minima longitudine. Secundum uero computationes quæ in maxima longitudine fiunt, additio quidem atq; subtractione æquationis. 5.10. sexagesimorum inuenitur. ¶ Et iccirco lineæ quoq; T.F.ad.C.F.lineam proportionæ est. 0.54.50.ad.10.56.39. rectangulari uero quod sub ipsis continetur est. 139.46.42. & rursus proportionæ G.A.lineæ ad. A.D.lineam est. 61.45.ad.11.30. Proportio autem. D.G.ad.C.I.est. 74.15.ad.51.15. & rectangulari quod sub ipsis continetur. 3805.18.45. Radix uero numeri. 27.13.26. qui ex partitione fit, quæ est. 5.13.4. multiplicata in expositam. T.F.&.F.G.linearum proportionem: lineam quidem. F.T.facit ad exposita. G.A.&.A.F.linearum magnitudines. 4.46.6. lineam uero. G.F.57.6.19. earumdem. G.T.autem. 61.52.25. Iccirco etiam ad proportionem. 120. utriusq; linearum. A.F.&.A.G. quæ rectum angulum subtendunt. F.T. quidem linea est. 49.45.23. G.T.autem. 118.19.27. & arcus sui. F.T. quidem graduum. 48.59. 34. G.T.uero. 160.39.36. ad has lineas consequenter angulus quoq; F.A.T.tali est. 24.29.47. qualium quatuor recti sunt. 360. angulus uero. G.A.T.80.24.48. earumdem. & reliquorum. F.G.A. quidem angulus ipsius regressus penes stellæ uelocitatem graduum est. 9.35.12. F.A.I.uero. angulus apparentis inæqualitatis. 55.55.1. quibus cum secundum proportiones maxima distantia. 4.40.35. æquatae longitudinis gradus congruant: & periodicae. 5.6.35. colligitur regressus medietas graduum 4.50.37. & dierum. 61.30. proxime. Totus autem regressus graduum. 9.41.14. & dierum. 123. ¶ Secundum uero computationes quæ in minima distantia fiunt, additio æquationis, atq; subtractione. 5.40. sexagesimorum inuenitur. Iccirco etiam proportionæ lineæ. T.F.ad.lineam. F.G.est. 1.5.40.ad.10.45.49. & proportionæ E.G.ad.C.F. 11.57.9.ad.10.45.49. rectangulari uero sub ipsis contentum. 139.24.56. ¶ Rursus proportionæ lineæ. G.A.ad.A.I.lineam est. 57.15.ad.11.30. & proportionæ D.G.ad.C.I.68.45.ad.45.45. Rectangulari sub ipsis contentum. 3145.18.45. Numeri uero ex proportione facti. 22.33.39. Radix. 4.45.0. multiplicata in proportionem. T.F.&.F.G.linearum facit ad expositas. G.A.&.A.F.linearum magnitudines, lineam quidem. T.F. partium. 5.11.55. Lineam autem

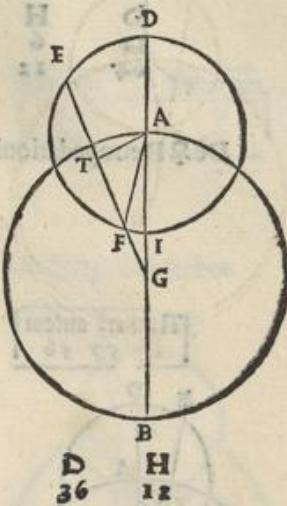
F.G.51.7.38.earundem: & totam.C.T.56.19.33.iccirco ad rationem etiam.nro.utriusque linearum.F.A.&.A.G.quae rectum subtendunt.F.T.quidem est.54.14.47.G.T.uenero.118.3.46.Arcuum uero in ipsis ille quidem qui est in linea.F.T.partium est.53.45.4.Qui uero est.In linea.G.T.partium est.159.22.40.Ad hos arcus consequenter.F.A.T.quocunque angulus taliū est.26.52.32.qualium quatuor recti sunt.360.Angulus uero.G.A.T.79.41.20.& reliquorum.F.G.A.quidem angulus ipsius regressus propter uelocitatem stellæ graduum est.10.18.40.F.A.I.autem angulus apparentis inæqualitatis.52.48.48.quibus cum secundum proportiones minimæ distantia æquatæ quidem longitudinis.5.21.20.gradus congruant: periodicæ autem.4.54.20.Medietas uero regressus graduum: colligitur.4.57.20.& dierum.59.uel circiter.Totus autem regressus graduum.9.54.40.& dierum.118.

¶ Regressum Martis Demonstratio.

Ca.III.

¶ De ♂ regressibus

M S T E L L A uero Martis secundum mediæ longitudinis computationes proportio quidem.F.T.lineæ ad.F.C.ea colligitur: quae est unius ad 0.52.51.proportio uero.E.G.linea ad.G.F.2.52.51.ad.0.52.51.& rectangulum sub ipsis contentum.2.32.15.¶ Et rursum.C.A.lineæ ad lineam A.D.proportio est.60.ad.39.30.proportio uero.D.C.lineæ ad.C.I.99.30.ad.20.30.& rectangulum sub ipsis contentum.20.39.45.facti autem ex partitione numeri.803.50.50.Radix.28.21.8.multiplicata ad præpositam.T.F.&.F.C.linearum proportionem facit ad expositas.C.A.&.A.F.linearum magnitudines lineam quidem T.F.28.21.8.lineam uero.G.F.24.58.25.earundem & totam.C.T.53.19.33.Iccirco etiam ad rationem.120.utriusque.A.F.&.A.G.linearum quae rectum angulum subtendunt.F.T.quidem linea colligitur.86.8.0.C.T.autem.106.39.6.& suorum arcuum.F.T.quidem graduum.91.44.34.C.T.autem.125.26.10.ad quos consequenter angulus quidem.F.A.T.taliū est.45.52.17.qualium quatuor recti sunt.360.C.A.T.uero angulus.62.43.5.earundem:& reliquorum.F.G.A.quidem angulus ipsius regressus qui est propter stellæ uelocitatem graduum.27.16.55.F.A.I.autem inæqualitatis angulus.16.50.48.quibus cum secundum expositam motus longitudinis proportionem: gradus congruant.19.7.33.fit regressus medietas graduum 8.9.22.& dierum.36.30.proxime: Totus uero regressus graduum.16.18.44.& dierum.73.longitudo autem quae est in hac distantia maximæ minimæ uel longitudinis a stationibus.20.sexagesimis minor est quam maxima & maior quam minima:¶ Secundum uero computationes quae in maxima distantia fiunt additio æquatio:nis arq; subtractio quae uni congruit gradui.10.20.sexagesimarum inuenitur.Iccirco etiam proportio lineæ.T.F.ad lineam.F.G.est.0.49.40.ad.13.11.Proportio uero.E.G.ad.G.F.2.42.31.ad.1.3.11.& rectangulum sub ipsis contentum.2.51.8.¶ Et rursum proportio lineæ.G.A.ad.A.I.lineam est.65.40.ad.39.30.& D.C.ad.G.I.105.10.ad.26.10.& rectangulum sub ipsis contentum.275.1.51.40.& numeri.964.48.47.expartitiæ facti: Radix.31.3.41.multiplicata ad præpositam.T.F.&.F.C.linearum proportionem facit ad expositas.C.A.&.A.F.linearum magnitudines: lineam quidem.T.F.partium.25.42.43.lineam uero.F.G.32.42.34.earundem:& totam.C.T.58.25.17.Iccirco etiam ad rationem.120.utriusque.A.F.&.A.G.linearum quae rectum angulum subtendunt.F.T.quidem linea est.78.6.44.G.T.uero 106.45.36.similiter arcum autem suorum.F.T.quidem graduum est.81.13.28.C.T.autem.125.39.46.ad quos arcus cōsequenter angulus etiam.F.A.T.taliū erit 40.36.34.qualium quatuor recti sunt.360.angulus uero.G.A.T.62.49.53.earundem:& reliquorum angulus quidem.F.G.A.ipsius regressus qui est propter uelocitatem stellæ graduum est.27.17.angulus autem.F.A.I.inæqualitatis apparentis 22.13.19.quibus cū secundum proportiones maximæ longitudinis.17.13.11.æquatæ lōgitudinis gradus congruant: & periodicæ.20.58.21.colligitur regressus medietas graduum.9.56.46.& dierum.40.proxime.Totus uero regressus graduum.19.53.32.& dierū.80.¶ Secundum autem computationes quae in minima lōgitudine fiunt additio atq;

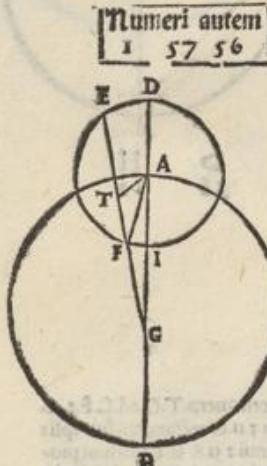

Proportio uero.T.G.ad.G.F.2.42.
31.ad.13.11.& rectangulum sub ipsis contentum.2.51.8.¶ Et rursum pro-
portio lineæ.A.G.ad.A.I.D.li-
neæ.65.40.ad.39.30.iqui ita græca

LIBER XII

subtractione æquationis. o.12.40.sexagesimorum inuenitur. Iccirco etiam proportio T.F.lineæ ad.F.G.est.1.12.40.ad.0.40.11.proportio autem.E.G.ad.C.F.est.3.5.31. ad.0.40.ii.& rectangulum quod sub ipsis continentur est.2.4.14. Rursus proportio G.A.ad.A.D.est.54.20.ad.39.30.& proportio.D.G.ad.C.I.93.50.ad.14.50.& rectangulum sub ipsis contentum.139i.51.40.radix autem numeri.672.13.ex partione facti quæ est.25.55.38.multiplicata in proportionem expositam.T.F.&.F.G.linearum facit lineam quidem.T.F.ad expositas.C.A.&.A.F.linearum magnitudines.31.24.3.lineam uero.C.F.17.21.51.earundem.Totam uero.C.T.48.45.54. i.e. circo ad rationem etiam.120.utriusq; linearum.A.F.&.A.G. quæ rectum angulum subtendunt.F.T.quidem est.95.23.42.G.T.uero.107.41.7.arcuum autem suorum F.T.quidem graduum est.105.108.10.G.T.uero.127.40.11.ad hos arcus consequenter angulus quoq; F.A.T.taliū est.52.39.5.qualium quatuor recti sunt.360.angulus uero.G.A.T.63.50.11.earundem:& reliquorum.F.G.A.quidem angulus ipsius regressus propter stellæ uelocitatem graduum est.26.9.49.F.A.I.autem angulus apparentis inæqualitatis graduum.11.11.6.quibus cum se cundum proportiones minime longitudinis.20.33.42.gradius æquatae longitudinis congruant:& piodicæ.16.52.52.colligitur medietas ipsius regressus graduum.5.36.7.& dierum.32.15.proxime Totus uero regressus graduum.11.12.14.& dierum.64.30.

De Retropedationibus

Rursus proportio.G.A.ad
A.L.est.61.10.ad.43.10.

Regressum Veneris demonstratio.

♀

CA.V.

N STELLA autem Veneris secundū mediæ quidē longitudinis computationes/proportio lineæ.T.F.ad.F.C.lineam colligitur ea quæ est unius ad.0.37.31.& proportio.E.G.ad.G.F.2.37.31.ad.0.37.31.& rectangulum sub ipsis contentū.1.38.30.& rursus proportio lineæ.C.A.ad lineā A.D.est.60.ad.43.10.& proportio.D.G.ad.G.I.103.10.ad.16.50.& rectangulum sub ipsis contentū.1.73.6.38.20.Numeri aut.105.56.ex partitione facti radix.32.31.29.multiplicata in expositā rationē.T.F.&.F.G.linearum facit lineā quidē.T.F.ad expositas C.A.&.A.F.linearum magnitudines.32.31.29.lineā uero.C.F.20.20.11.& totam.C.T.52.51.40.iccirco ad rationem etiā.120.utriusq; linearū.A.F.&.A.G. quæ rectū angulum subtendunt linea quidē.F.T.90.24.58.partiū est.C.T.uero.105.43.20.arcuū aut T.F.quidē graduu est.97.47.G.T.uero.113.31.49.ad hos arcus consequenter.F.A.T.quoq; angulus taliū ē.48.53.30.qualiu quatuor recti sunt.360.angulus uero.G.A.T.61.45.54.proxime earundē:& reliquo angulus quidē.F.G.A.ipsius regressus q est p stellæ uelocitatē graduū ē.28.14.6.Angulus uero.F.A.I.inæqualitatis.12.52.24.quibus cū fm expositā medianam motu longitudinis proportionē/gradus 2grat 20.35.19.medietas regressus colligitur graduū.7.38.47.& dierū.20.50.proxime totus autē regressus graduū.15.17.34.& dierū.41.40.longitudo aut quæ est in hac distantia maximæ minimæ ue longitudinis a stationibus.5.sexagesimis proxime minor est quā maxima:& maior q̄ minima:secundū uero computationes quæ in maxima longitudine fiunt additio subtractione/æquationis.1.2.0.sexagesimorum inuenitur. Iccirco etiam proportio lineæ.T.F.ad lineam.F.C.est.0.57.40.ad.0.39.51.& proportio.E.G.ad.G.F.2.35.11.ad.0.39.51.rectangulum uero sub ipsis contentū 1.43.4.**C**Rursus pportio.G.A.ad.A.D.est.61.10.ad.43.10.& .D.G.ad.C.I.104.20.ad.18.0.& quadrangulum sub ipsis contentū.1.87.8.facti autem ex partitione numeri.109.16.23.radix.33.3.53.multiplicata in proportionē.T.F.ad.F.C.linearum expositam facit.T.F.quidem linea ad magnitudines dictas.C.A.&.A.F.linearum partium.3.1.4.6.4.4.linearum uero.G.F.21.57.38.earundem:& totam.C.T.53.44.22.& iccirco ad proportionem etiam.120.utriusq; linearum.A.F.&.A.G. quæ rectū angulum subtendunt.F.T.quidem linea est.88.20.34.C.T.autem.105.44.44.& arcum suorum.F.T.quidem graduum est.94.48.54.arcus uero.C.T.122.56.17.his uero subsequitur ut sit angulus.F.A.T.taliū.47.24.27.qualium quatuor recti sunt.360.angulus uero.G.A.T.61.28.14.earundem:& reliquorum.F.G.A.quidem angulus regressus propter uelocitatem stellæ graduum est.28.3.1.46.angulum autē F.A.I.apparentis inæqualitatis.14.3.47.quibus cum fm pportiones maximæ lōgi

tudinis congruant, æquatae quidem longitudinis gradus. 20. 19. 3. periodicae uero. 21. 9. 3. Medietas quidem regressus colligitur graduū. 8. 12. 43. & dierū. 21. 30. proxime. Totus uero regressus graduū. 16. 25. 26. & dierum. 43. secundum autem computationes quæ fiunt in minima longitudine additio æquationis subtractio sexagesimiarum. 2. 20. inuenitur: propterea & proportio quidem. F. T. ad. F. G. est. 1. 2. 20. ad 0. 35. 11. proportio autem. E. G. ad. G. F. 2. 39. 51. ad. 0. 35. 11. & rectangulum sub ipsis contentum. 1. 3. 44. & rursus proportio. C. A. ad. A. D. est. 58. 50. ad. 43. 10. &. D. G. ad. G. I. 102. 0. ad. 15. 40. Rectangulum sub ipsis contentum. 1598. 0. Numeri uero ex partitione facti. 1022. 54. 7. radix. 31. 58. 58. multiplicata in proportione linearum T. F. & F. G. facit lineam. T. F. ad suppositas. G. A. & A. F. magnitudines. 33. 13. 36. lineam uero. G. F. 18. 45. 16. earundem totam. G. T. 51. 58. 52. iccirco etiam ad proportionem. 110. utriusq. A. F. etiam. A. G. linearum quæ rectum angulum subtendunt F. T. quidem linea erit. 92. 22. 3. G. T. autem. 106. 1. 23. Dearcubus uero. F. T. quidem linea arcus graduū est. 100. 39. 34. G. T. autem. 124. 8. 11. & consequenter. F. A. T. angulus talium. 50. 19. 47. qualium quatuor recti sunt. 360. & angulus. G. A. T. 61. 4. 11. earundem: & reliquorum. F. G. A. quidem angulus regressus propter uelocitatem stellæ graduū erit. 27. 55. 49. F. A. I. autem apparentis inæqualitatis angulus 11. 44. 24. quibus cum secundum proportiones minimæ distantiæ æquatae quidem longitudinis gradus congruant. 20. 53. 30. periodicae uero. 20. & sexagesimæ. 4. 30. medietas regressus graduū consequenter colligitur. 7. 2. 19. & dierū. 20. 20. proxime totus autem regressus graduū. 14. 4. 38. & dierū. 40. 40.

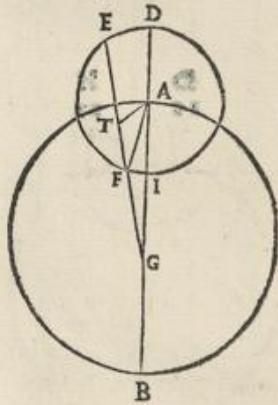
C Regressuum Mercurii demonstratio. Cap. VI.

N M E R C V R I O etiam rursus secundum computationes quæ in media longitudine fiunt. T. F. quidem linea ad. F. G. lineam proportio ea colligitur quæ est unius ad. 3. 9. 8. E. C. uero ad. G. F. 5. 9. 8. ad. 3. 9. 8. & rectangulum sub ipsis contentum. 16. 14. 27. Rursus. G. A. linea ad. G. I. 60. ad. 22. 30. &. D. G. ad. G. I. 82. 30. ad. 37. 30. & rectangulum sub ipsis contentum. 3093. 45. & numeri uero. 190. 29. 31. ex proportione facti radix. 13. 48. 7. multiplicata in proportione linearum. T. F. & F. G. facit lineam. T. F. ad suppositas. G. A. & A. F. magnitudines. 13. 48. 7. & lineam. F. G. 43. 30. 24. totam uero. G. T. 57. 18. 31. propterea etiam ad rationem. 110. utriusq. A. F. & A. G. linearum quæ rectum angulum subtendunt. F. T. quidem erit. 73. 36. 37. G. T. autem. 114. 37. 2. & arcum suorum. F. T. quidem graduū. 75. 40. 28. arcus uero linea. G. T. 145. 32. 52. & consequenter angulus etiam. F. A. T. talium erit. 37. 50. 14. qualium quatuor recti sunt 360. angulus autem. T. A. G. 72. 46. 26. earundem: & reliquorum angulus quidem. F. G. A. ipsius regresus qui est propter uelocitatem stellæ graduū erit. 17. 13. 34. angulus uero. F. A. I. graduū inæqualitatis. 34. 56. 12. quibus cum secundum expositum longitudinis motus proportionem congruant gradus. 11. 4. 59. medietas quidem regresus relinquitur graduū. 6. 8. 35. & dierum. 11. 15. proxime/totus autem regresus graduū colligitur. 12. 17. 10. & dierum. 22. 30. secundum autem computationes quæ in maxima longitudine fiunt hoc est quando æquata longitudo. 11. gradib⁹ dicitur a maxima longitudine quibus æquales atq; medii congruent. 11. 30. proxime æquationis additio subtractio ue quæ uni gradui congruit. 2. 20. sexagesimiarum proxime inuenitur: & propterea. T. F. etiam linea proportio ad. F. G. est. 0. 57. 40. ad. 3. 11. 28. linea uero. E. G. ad. G. F. 5. 6. 48. ad. 3. 11. 28. & rectangulum sub ipsis contentum. 16. 19. 2. & rursus. G. A. quidem linea ad. E. D. proportio est. 68. 36. ad. 11. 30. D. G. autem ad. G. I. 91. 6. ad. 46. 6. & rectangulum sub ipsis contentum. 4199. 42. 36. numeri aut. 257. 22. 44. ex partitione facti radix. 16. 2. 35. multiplicata in expositum. T. F. & F. G. linearū proportionē facit. I. F. quidem linea ad suppositas. G. A. & A. F. linearū magnitudines. 15. 25. 9. linea uero. F. G. 51. 13. 43. & totā. G. T. 66. 36. 52. iccirco et ad rōnē 110. utriusq. linearū. F. A. & A. G. quæ rectū angulū subtendunt. F. T. qdē partiū est 8. 14. 8. G. T. autē. 116. 31. 36. & arcus. F. T. graduū. 86. 31. 4. 8. &. T. G. arcus. 152. 27. 56.

D 21 H 12

Dierum	Horarum
20	8
40	16

De Repetationibus

D 11 H 6
22 12

LIBER XII

D H
10 12

Proportiones autem quae in minimis longitudinibus sunt, efficiuntur in distantia periodicoa a maxima longitudine graduum.

D H
11 12

Planetarum stationes

ad quos cōsequēter. F.A.T. angulus talium est. 43.15.32. qualium quatuor recti sunt. 360 Angulus autem T.A.C. 76.13.58. earundē & reliquo angulus quidē. F.C.A. ipsius regresus qui est propter stellā uelocitatē graduū erit. 13.46.2. angulus uero. F.A.I. apparentis inæqualitatis graduū. 32.52.26. quibus cū secundū maximæ lōgitudinis proportiones congruant equatæ quidē longitudinis gradus. 9.48.51. periodicae uero. 10.16.51. medietas quidem regressus relinquitur graduū. 3.57.11. & dierum. 10.30. proxime. Totus autem regressus graduū. 7.54.22. & dierū. 21. Secundū autem proportiones quae in minimis longitudinibus sunt quae longitudines sunt in distantia. 120. periodi, corū graduū. A maxima longitudine additio equatiois subtractio ue quae colligunt ex ea quod cōgruit. 11. gradibus qui ex utraq; parte minimarum longitudinū sunt, inueniuntur. 0.1.30. proxime: & propterea etiā. T.F.ad.F.C.propratio est. 1.1.30.ad.3.7. 38.E.C. autē ad.G.F. 10.38.a.d.3.7.38. & rectangulum sub ipsis contentū. 16.11.25. & rursus. G.A.ad.A.I.propratio: est sic. 55.42. proxime ad. 22.30. & D.G.ad.G.I. sunt. 78.12.ad.33.12. & rectangulum sub ipsis contentū. 2596.14.24. & numeri. 160. 21.29. ex partitione facti radix. 12.39.48. multiplicata seorsum in proportionē. T.F. & F.G.linearum præpositam facit lineam quidem. T.F.ad.suppositas. C.A.&A.F. linearum magnitudines. 12.58.47. lineam uero. 10.F.C.39.36.4. & totam. C.T. 52.34. 51. earundem: & propterea etiam ad rationem. 120. utriusq;. A.F.&A.C.linearū quae rectum angulum subtendit. T.F.linea quidem erit. 69.13.31. T.G.uero. 113.16.48. & arcus linea. T.F.graduum. 70.27.44. T.G.uero arcus graduum. 141.28.14. & consequenter. T.A.F. quidem angulus talium est. 35.13.52. qualium quatuor recti sunt 360. angulus uero. T.A.G. 70.44.7. earundem: & reliquorum angulus quidem. F.A.G. ipsius regressus qui est propter stellā uelocitatē gradum erit. 19.15.53. angulus autem. F.A.I. apparentis inæqualitatis gradum. 35.30.15. quibus cum secundū propositas proportiones æquatæ quidem longitudinis gradus congruent. 11.39.30 periodice uero. 11.21.30. Medietas quidem regressus relinquitur graduū. 7.36.13. & dierum. 11.30. proxime/totus autem regressus. 15.12.4.6. & dierum. 23. & sic de monstrastræ magis conueniunt proxime cum illis/ quae per apparentia in singulis planeta sūt inueniuntur. Cæpimus autem cōgruentias motū longitudinis que sunt in maximis & minimis longitudinib; hoc modo, nā gratia exépli qm̄ in motibus maxime longitudinis Martis demonstrauimus arcū epicycli apparentē qui est ab altera statione ad oppositionē hoc est qui ad centrū zodiaci p̄cipit graduum. 22.13.19. & cōgruentes istis periodicæ longitudinis gradus. Sunt proportionē unius ad. 1.3.11. sūnt. 21.10. proxime, & si præcise nō totidē sint propterea proportiones uelocitatū in stationib; exposita nō eadem sunt per totos regressus nō tamen adeo multum a ueritate differt, ut cōgruens additio subtractio ue quae est graduū. 3.45. proxime sensibili aliquo differat, de quo curandum sit his subtractionis a gradibus epicycli. 22.13.19. in maximis enim longitudinibus maiores sunt apparentes in epicyclo motus q̄ periodici, inueniuntur congruentē ipsis periodicum inæqualitatis motū ab altera stationū ad oppositionē gra. 18.28.19. quibus quoniam per proportionē medicū motū cōgruunt/ gradus periodici motus. 10.48.21. his qm̄ præcise capti sunt pro. 21.10. usi sumus: additio nis aut subtractionis ue gra. 3.45. totidem enim proxime hic quoq; sunt quoniam in maximis longitudinibus apparentes secundū longitudinem motus minores sūt quā periodici/ subtrahimus ab ipsis: & sic apparentem præpositæ longitudinis motū secundū longitudinem inuenimus gradum. 17.13.21.

C Computatio tabulae stationum.

Cap.VII.

E R V M VT etiam in longitudinibus mediis quae sunt inter mediā & maximam minimam ue facile possimus inuenire: in quibus particulis epicycli singuli planetæ standi phantasiam faciunt: tabulam cō posuimus uersuum. 31. & ordinum. 12. quorum primi duo numeros periodicæ lōgitudinis continent per sex gradus omnes ad auctos. Reliqui uero decem distantias æquatæ inæqualitatis singulorum quinq; planetarum ab apparentibus maximis epicyclorum longitudinibus/ primi quidem in singulis

ordines primarum stationum: & secundi secundarum. Harum magnitudines a præ demonstratis de medijs minimis maximisq; longitudinibus ab excessibus qui sunt intermediis longitudinibus cæpimus de quibus dictum est. In his quæ de tabulis in æ qualitatum exposita nobis sunt cum de appositione sexagesimarum octauo ordinis sermo habereſ. In singulis enim periodicæ longitudinib; motibus una cum magnitudine maxima differentiæ inæqualitatæ distantiæ quoq; in epicyclo in quibus stationum perspicitur differentia demonstrantur: sed primum quoniam demonstrati regresus qui sunt in maximis minimisq; longitudinibus non consinent stationes quæ ibi sunt: quando centra epicyclorum in ipsis maximis minimisq; longitudinibus sunt: sed determinatam quādam distantiam in singulis planetis habent: et pīmus etiam ab ipsis eas magnitudines quæ ipsis maximis & minimis longitudinibus congruunt hoc modo. ¶ Primum in stellis saturni ac Iouis: quoniam nullo sensibili (de quo curandum sit) distantiae epicyclorum quæ sunt i ipsis minimis & maximis longitudinibus differunt ab expositorum locis distantiis inuenientis in eis inæqualitatē numeros qui colliguntur ab apparentibus maximis epicyclorum longitudinibus in uersibus suis congruent apposuimus hoc est maximarum quidem longitudinum in uersibus qui. 360. numerum continent: minimarum uero in uersib; qui. 180. numerum continent. ¶ Demonstratum autem est in stella saturni q; distātia quæ fit in maxima excentricitatis longitudine a minima epicycli graduum est 67.15. proxime quæ autem fit in minima longitudine. 64.31. ¶ In stella uero Io, uis distantiæ quidem quæ fit in maxima longitudine graduum est. 55.55. quæ uero in minima. 5.49. congruentes igitur his a maximis epicyclorum longitudinibus numeros (ut facilius capiantur) in quatuor ordinib; qui deinceps ad longitudinib; motum sunt in propriis uersibus apposuimus. In ueru quidem qui. 360. maximæ lōgitudinis numeri cōtinet. ¶ In tertio quidē ordine gradus primæ statiois satumi 112.45. In quarto uero gradus secūdæ statiois. 247.15. Et similiter in qnto gradus statiois primæ Iouis. 114.5. i sexto secūdæ statiois. 235.55. ¶ In ueru aut q; minimæ lōgitudinis numeri. 180. cōtinet eodē ordine sūt gra. 115.29. & 244.31. eodemq; modo gra. 117.11. & 231.49. ¶ In marte autē qm̄ demonstratū est qn̄. 20.58. periodicis gradibus centrū epicycli a maxima distat cētricī longitudinē tūc stādi phātasiā a stel la fieri distareq; ab apparete minima epicycli lōgitudine gra. 22.13. qm̄q; motus q; fit in media distantiæ gradus q̄tinet. 16.51. erit excessus graduū. 5.22. Est autē maxima lōgitudo taliū. 66. qualiu media. 60. & excessus ipsaq;. 6. longitudine uero in præposita (a maxima lōgitudine) distatiæ graduū erat. 65.40. & excessus eius ad mediā. 5.40. multiplicauimus igit̄. 6. in. 5.22. secūdūq; numerū per. 5.40. partiti inuenimus excessum qui est ad mediā distantiā in ipsa maxima longitudine graduū. 5.41. proxime: & sic ab apparete minima epicycli lōgitudine gradus colligunt̄. 22.32. A maxima ue ro longitudine primæ quidē stationis. 157.28. quos in ordine septimo in ueru qui cōtinet numerū. 360. ponemus secūdæ uero stationis gradus. 202.32. in ordine octauo eodēq; ueru. similiter qm̄ quando. 16.53. periodicis gradib; dislat cētrū epicyclū in minima longitudine tūc standi phātasiā facit. dislatq; ab apparete minima epicycli gradib; 11.11. fitq; sic excessus ad mediā distantiā graduū. 5.40. & longitudinū minima quidē est. 5.4. earundē secundū excessum. 6. ad mediā: quæ uero est præposita distantiæ a minima excentrici longitudine. 54.20. & excessus eius ad medium. 5.40. habebimus totū excessum qui fit in ipsa minima longitudine graduū. 6. & iccir eo motū quidē qui est ab apparete minima epicycli graduū. 10.51. qui uero est a maxima: primæ quidē stationis graduū. 169.9. secūdæ autē. 190.51. quos apponemus in ueru qui habet numerū. 180. in cōgruentib; ordinib;. ¶ In stella autem Veneris qm̄ demonstratū est qn̄ per longitudinē. 21.9. periodicis gradib; centrū epicycli distat a maxima excentrici lōgitudine tūc stellā phātasiā stādi facere: dislatq; ab apparete minima epicycli. 14.4. gradibus & motum qui fit in longitudine media. 11.52. graduū esse. Itaq; fieri ut excessus sit gradus uniu & sexagesimaru. 12. & ad hāc maximā lōgitudinē taliū. 61.15. qualiu media. 60. ut excessus ad mediā sit. 1.15. & lōgitudinē ī p̄supposita a maxima lōgitudine distatiā. 61.10. & excessus ad mediā sit. 1.10. multiplicauimus rursum. 1.10. in. 1.12. factūq; numerū per. 1.10. partiti inuenimus excessum.

	S.	M.	Lōgitudinē
h	67	15	Maxima
	64	31	Minima
w	55	55	Maxima
	52	49	Minima

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100

LIBER XII

sum ad medianam distantiam in ipsa maxima longitudine. 1.17. & sic ab apparati minima epicycli gradus colliguntur. 14.9. a maxima uero primae quidem stationis. 165. 51. quos in ordine nono: & in uersu numeri. 360. conscribemus; secundæ uero stationis gradus. 194.9. quos in ordine. 10. eodemque uersu apponemus. ¶ Similiter quoniam quando. 20. proxime gradus secundū medium longitudinis motum a minima excentrici epicyclus longitudine distat: tunc stella phantasiā standi facit: distatque ab apparente minima epicycli gradibus. 11.4.4. ita ut excessus ad mediariū unius gradus sexagesimaruīque octo colligatur: estque longitudinum minima quidem talium. 58. 45. qualium media. 60. excessusque harum. 1.15. longitudo autem in p̄posita a minima longitudine distantia earundem. 58.50. & huius ad medianam excessus. 1.10. multipli cauiimus. 1.15. in. 18. factumque numerum per. 1.10. partiti inuenimus excessum. 1.13. qui fit in ipsa minima longitudine ad medianam: & propterea motum quidem qui ē ab apparente minima epicycli habuimus graduum. 11. 39. motum uero a maxima usque ad primam stationem. 168.21. & usque ad secundā. 191.39. quos in eisdem ordinibus ad numerum. 180. conscribemus. ¶ In stella uero mercurii quoniam demonstratum estque quando epicyclus. 10.17. periodicis gradibus a maxima excentrici distat: tunc stella standi phantasiā facit: distatque a minima epicycli gradibus. 32.51. motusque qui fit in media longitudine gradus continet. 34.56. ut excessus. 2.4. graduū colligatur: estque maxima longitudo talium. 69. qualium media. 60. & excessus eius. 9. & longitudo in p̄posita a maxima longitudine distantia. 68.36. & excessus eius ad medianam. 8.36. multiplicauimus similiter. 9. in. 2.4. factumque numerum per. 8.36. partiti inuenimus excessus in ipsa maxima longitudine ad medianā graduū 2.10. proxime: & sic ab apparente minima epicycli gradus colliguntur. 32.36. a maxima uero primae quidem stationis gradus. 212.46. quos in ordine. 12. in eodem uersu apponemus. ¶ Similiter quoniam quādo. 11.22. periodicis epicyclus gradibus distat a minima tunc standi phantasiā stella facit: distatque ab apparente minima epicycli gradibus. 35.30. & sic excessus ad medianam fit gradus. 1. & sexagesimaruī. 34. longitudinum uero minima quidem talium est. 55.34. qualium media. 60. Harumque excessus. 4.26. longitudo autem in p̄posita a minima longitudine distantia. 55.51. proxime earundem & excessus eius ad medianam. 4.18. Multiplicauimus rursum. 4.26. in. 0. 34. factumque numerum per. 4.18. partiti inuenimus excessum qui fit in ipsa minima ad medianam. 0.35. ac iccirco motum quidem ab apparente minima epicycli graduum. 35.31. a maxima uero primae quidem stationis. 144.29. Secunda autem. 215.31. quos in eisdem quidem ordinibus sed non penes. 180. numerū apponemus sed penes. 120. & 240. propterea que in his minimae excentricitatis mercurii longitudines demonstratæ sunt. ¶ His ita expositis cōsequenter ad hāc doctrinā motu quoque que inter hos sunt differētiae colliguntur: pponant enim exēpli causa iuvare apparati inæqualitatis motus qui in primis stationib⁹ sūt quādiū medius: sūmū lōgiū tūdine motus. 30. gra. a maxima longitudine distat: in quo situ distātia epicycli qualiuī media oīum est. 60. taliuī in Saturno quidē (ut diximus) colligif. 63.2. in Ioue autē. 62.26. in Marte. 65.24. in Venere. 61.6. in Mercurio. 66.35. & sic singulārū excessus ad mediā sūmū expositū ordinē (ne sepe repetamus) est. 3.2. & 2.26. & 5.24. & 1.6. & 6.35. sunt autē etiam excessus ipsarum maximarum longitudinū ad medias propterea que maiores in omnibus p̄posita longitudinis que ipsius mediae numeri sunt eorundē. 3.25. & 2.45. & 6.0. & 1.15. & 2.9. quādū igitur graduū apparentis inæqualitatis integrī excessus maximarū longitudinū ad medias sūmū eundem ordinem colliguntur gradus. 1.23. & 1.33. & 5.41. & 1.17. & 2.10. multiplicatis singulis congruenter in excessum datae tunc distātiae singularium stellarum ad medianam ut uerbi gratia. 1. 23. in. 3.2. factum hinc numerū per excessū maximā distātiae ut per. 3.25. partiti habuimus excessus graduū inæqualitatis in p̄posito longitudinis motu ad excessus mediā distātiae. 1.14. & 1.22. & 5.7. & 1.8. & 1.35. sunt autem in mediis distātiis ab apparente maxima epicycli longitudine gradus. 114.8. & 125.38. & 163.9. & 167.8. & 145.4. in maximis uero in cāteris quidem pauciores istis in Mercurio autem plures subtractisque igitur collectis excessibus in data distātia in cāteris a gradibus mediariū distātiarū. In mercurio autem additis: habebimus

15	63	2	3	2
17	62	26	2	26
19	65	24	5	24
21	61	6	1	6
23	66	35	6	35
3	25	1	23	
2	45	1	33	
6	0	5	41	
1	15	1	17	
2	9	2	10	
1	14	114	8	
1	22	125	38	
5	7	163	9	
1	8	167	8	
1	35	145	4	

gradus qui, 30. gradibus periodice longitudinis apponuntur: in ordinib⁹ primar⁹ stationū apparentis inæqualitatis a maxima epicycli longitudine in saturno quidē. 112. 54. In Ioue aut. 124. 16. In marte. 158. 2. In uenere. 166. 0. in mercurio. 146. 39. Secūdarū uero stationū ordines hinc absoluemus apparentes reliquos ad. 360. gradus in quolibet uersu ad numeros primarū stationū in eisdem uersibus & in ordinibus secūdarum stationum ut in data longitudo gra. 247. 6. & 235. 44. & 201. 58. & 194. 0. & 213. 21. facile autē intellectu est q̄ si etiam non ad apparentē maximam epicycli longitudinem perspectos inæqualitatis gradus apponere uoluerimus: sed ut facilius fiat eos q̄ ad pio dicū perspicuū: & adhuc inæquatos hinc nobis hoc quoq̄ cōstituet, subtracta additione subtractione uē, q̄ nūero periodice singulorū longitudinis in tabulis inæqualitatis apponitur a gradibus apparētis inæqualitatis usq; ad numerum graduum a maxima excentrici lōgitudine. 180. addita uero ipsiſ i numero graduum maiori q̄. 180.

¶ Est autem tabularum expositio hāc.

Tabulæ stationum quinq; planetarum

		$\text{\textcircled{H}}$		$\text{\textcircled{W}}$		$\text{\textcircled{S}}$		$\text{\textcircled{M}}$	$\text{\textcircled{F}}$	$\text{\textcircled{A}}$		$\text{\textcircled{G}}$		$\text{\textcircled{P}}$		
Numeri Lōmunes	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	Statiōis Secunde	Statiōis Prime	
5 5 5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	
0 360	112 45	147 15	124 5	135 55	157 28	202 32	165 51	194 9	147 14	112 46	0 360	112 45	147 15	124 5	135 55	157 28
6 354	112 45	147 15	124 6	135 54	157 29	202 31	165 52	194 8	147 13	112 47	6 354	112 45	147 15	124 6	135 54	157 29
12 348	112 46	147 14	124 7	135 53	157 34	202 26	165 53	194 7	147 12	112 52	12 348	112 46	147 14	124 7	135 53	157 34
18 342	112 48	147 12	124 9	135 51	157 41	202 19	165 55	194 5	147 11	112 59	18 342	112 48	147 12	124 9	135 51	157 41
24 336	112 51	147 9	124 12	135 48	157 50	202 10	165 57	194 3	147 10	112 59	24 336	112 51	147 9	124 12	135 48	157 50
30 330	112 54	147 6	124 16	135 44	158 2	201 58	166 0	194 0	146 39	112 21	30 330	112 54	147 6	124 16	135 44	158 2
36 324	112 58	147 2	124 21	135 39	158 18	201 42	166 4	193 56	146 25	112 35	36 324	112 58	147 2	124 21	135 39	158 18
42 318	113 3	146 57	124 26	135 34	158 34	201 26	166 9	193 51	146 11	112 49	42 318	113 3	146 57	124 26	135 34	158 34
48 312	113 8	146 52	124 32	135 28	158 55	201 5	166 15	193 45	145 55	112 5	48 312	113 8	146 52	124 32	135 28	158 55
54 306	113 15	146 45	124 39	135 21	159 17	200 43	166 22	193 38	145 39	112 21	54 306	113 15	146 45	124 39	135 21	159 17
60 300	113 22	146 38	124 47	135 13	159 42	200 18	166 29	193 31	145 23	112 37	60 300	113 22	146 38	124 47	135 13	159 42
66 294	113 29	146 31	124 55	135 5	160 10	199 50	166 35	193 25	145 8	112 52	66 294	113 29	146 31	124 55	135 5	160 10
72 288	113 36	146 24	125 3	134 57	160 39	199 21	166 42	193 18	144 58	112 2	72 288	113 36	146 24	125 3	134 57	160 39
78 282	113 44	146 16	125 12	134 48	161 10	198 50	166 50	193 10	144 52	112 18	78 282	113 44	146 16	125 12	134 48	161 10
84 276	113 53	146 7	125 22	134 38	161 41	198 16	166 58	193 2	144 46	112 14	84 276	113 53	146 7	125 22	134 38	161 41
90 170	114 1	145 59	125 32	134 28	162 18	197 42	167 7	192 53	144 40	112 20	90 170	114 1	145 59	125 32	134 28	162 18
96 164	114 10	145 50	125 41	134 19	162 54	197 6	167 14	192 46	144 36	112 24	96 164	114 10	145 50	125 41	134 19	162 54
102 158	114 18	145 42	125 51	134 9	163 31	196 29	167 21	192 39	144 33	112 27	102 158	114 18	145 42	125 51	134 9	163 31
108 152	114 27	145 33	126 0	134 0	164 9	196 51	167 28	192 32	144 30	112 30	108 152	114 27	145 33	126 0	134 0	164 9
114 146	114 35	145 25	126 10	133 50	164 47	195 13	167 35	192 25	144 30	112 30	114 146	114 35	145 25	126 10	133 50	164 47
120 140	114 43	145 17	126 19	133 41	165 45	194 55	167 43	192 17	144 29	112 31	120 140	114 43	145 17	126 19	133 41	165 45
126 134	114 51	145 9	126 28	133 32	166 3	193 57	167 50	192 10	144 29	112 31	126 134	114 51	145 9	126 28	133 32	166 3
132 128	114 58	145 2	126 36	133 24	166 37	193 23	167 56	192 4	144 30	112 30	132 128	114 58	145 2	126 36	133 24	166 37
138 122	115 5	144 55	126 44	133 16	167 10	192 52	168 1	191 59	144 31	112 29	138 122	115 5	144 55	126 44	133 16	167 10
144 116	115 11	144 49	126 51	133 9	167 39	192 21	168 6	191 54	144 33	112 27	144 116	115 11	144 49	126 51	133 9	167 39
150 110	115 16	144 44	126 57	133 31	168 4	191 56	168 10	191 50	144 35	112 25	150 110	115 16	144 44	126 57	133 31	168 4
156 204	115 21	144 39	127 2	132 58	168 28	191 32	168 14	191 46	144 37	112 23	156 204	115 21	144 39	127 2	132 58	168 28
162 198	115 25	144 35	127 6	132 54	168 46	191 14	168 17	191 43	144 38	112 22	162 198	115 25	144 35	127 6	132 54	168 46
168 192	115 27	144 33	127 8	132 52	168 59	191 1	168 19	191 41	144 39	112 21	168 192	115 27	144 33	127 8	132 52	168 59
174 186	115 29	144 31	127 10	132 50	169 8	190 52	168 20	191 40	144 40	112 20	174 186	115 29	144 31	127 10	132 50	169 8
180 180	115 29	144 31	127 11	132 49	169 9	190 51	168 21	191 39	144 40	112 20	180 180	115 29	144 31	127 11	132 49	169 9
1 ^a	2 ^a	3 ^a	4 ^a	5 ^a	6 ^a	7 ^a	8 ^a	9 ^a	10 ^a	11 ^a	12 ^a					

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

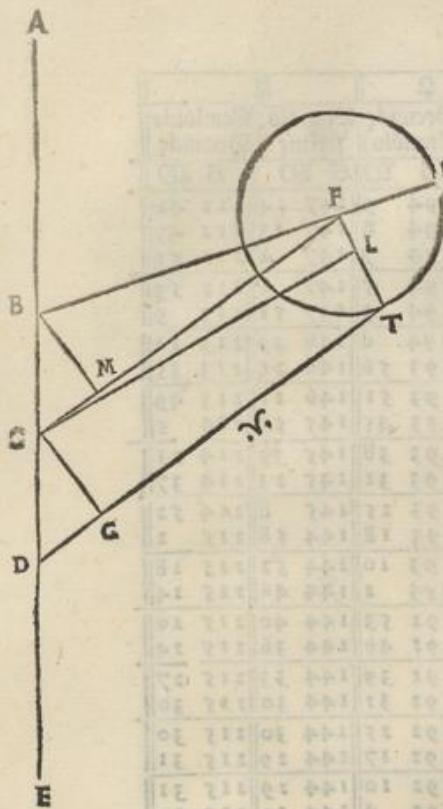
LIBER XII

Maximarum a sole distantiarum Veneris atq; Mercurii.

Cap. IX.

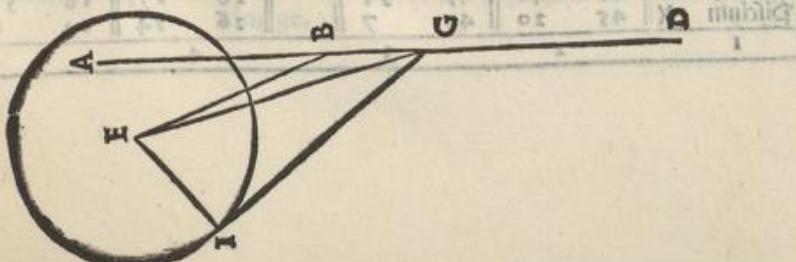
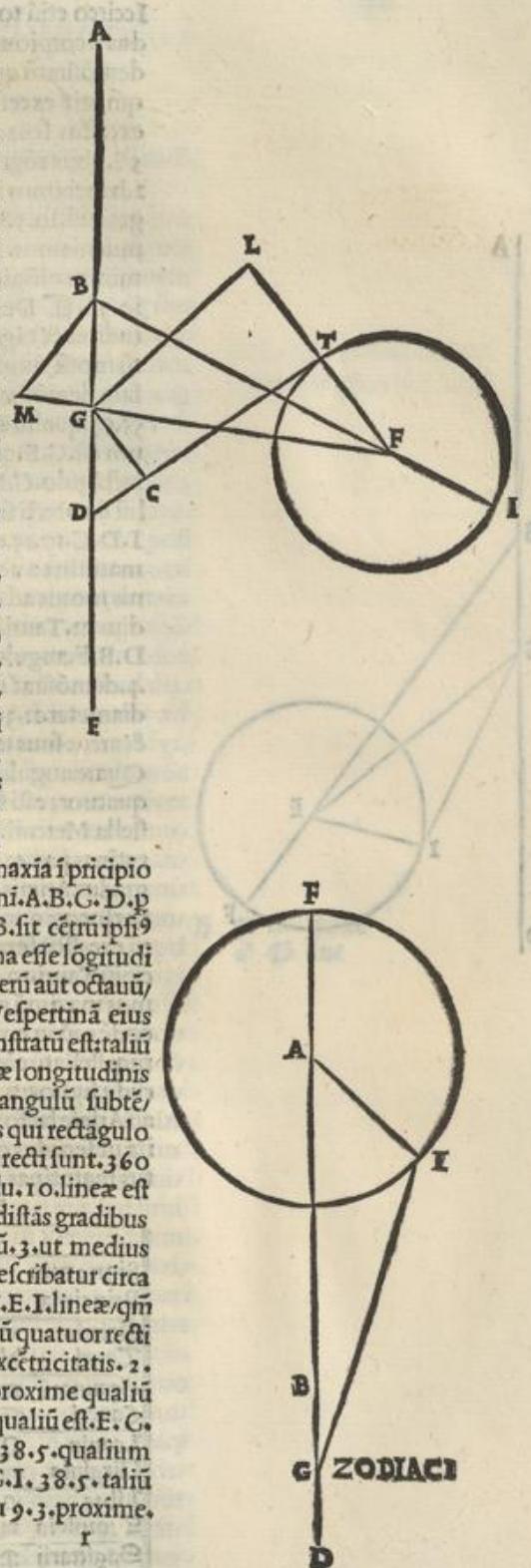
Maximæ elongationes
♀ ☿ a ☽ i quolibet signo

♀ 25 ☿
☽ 10 ☉

	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	12

F.L.taliū.94.51.qualiū est circulus q rectāgulo.G.F.L.circūscribit 360. q̄re angulus ēt.F.G.L.taliū ē.94.51.qualiū duo recti sūt.360. āgulus aut̄.F.C.C.85.9.ad unū rectū reliquo & totus.F.C.D.hoc ē.B.G.M.155.9.eorūdē.Iccirco ēt arcus linea. B.M.taliū ē.155.9. qliū ē circulus q.B.G.M.rectāgulo circūscribit.360.Arcus aut̄ linea G.M.245.1.ad semicirculū reliquo.Chordæ igit̄ ēt suæ.B.M.qdē taliū ē.117.11.qualiū est.B.C.quare rectū subtēdit.120.C.M.autem 25.49.eorūdē/q̄re qualiū ē.B.G.linea.1.15.&B.M.erit.1.13 M.G.aut̄.o.16.Tota uero.M.F.60.16.Ideo.B.F.quoq; quare rectū āgulū subtēdit.60.16.earūdē erit;qliū igit̄ ē.B.F.quare rectū subtēdit 120.taliū ēt.B.M.erit.2.25.& arcus suus taliū.2.19.qualiū ē circulus q.F.B.M.rectāgulo circūscribit.360.Angulus igit̄ ēt.B.F.M.taliū ē.2.19.qliū duo recti sunt.360.Sed angulus quoq;B.C.F.204.51.eorūdē ē/propterea q.D.C.F.angulus.155.9.eorūdē demōstrat̄ ē/& totus igit̄.A.B.F.āgulus ipsius(fm lōgitudinē motus)taliū colligit.207.10qliū duo recti sunt.360qliū uero q̄tuor recti sunt 360.taliū.103.35.q̄re medius solis motus.11.25.gradus Aqrī ob tinebit.Verū aut̄.13.38.quare stella quoq; uesp̄tina plurimū in p̄cipio Arietis a uero Sole distabit gra.46.22.¶ In stella uero Mercurii pp̄ faciliorē aditū ad futuras demōstratiōes de ipsius stellā appariationibus/propositū sit mō inuenire q̄tu maxima a uero sole/vesp̄tinus qdē i p̄cipio Scorpīoīs.Matutinus uero i p̄cipio Tauri.A uero sole distare p̄t.Q̄m ergo fm ea quare de Mercurio supponūtur(Ap̄parēte motus stellā dato)medius fm lōgitudinē nō dēphēdit/propterea q̄ linea.C.F.nō æq̄lis semp̄ nec eadē ad semidiametrū excētri ci p̄maneat/sicut in aliastellārū suppositione/æquali aut̄ motu fm lōgitudinē dato apparere demōstrat.¶ Dūobus longitūdinis locis suppositis in singulis signis unde possit ad p̄cipiū eius quod q̄rit stella puenire/altero ad p̄cedentia/altero ad successionē;cōputatisq; distatiūs quare i adductis eiusmodi motibus sūt p̄ eas ēt distatiā quare maxia i p̄cipio signi fieri p̄t iuenimus:sicut p̄ ea q̄ dicētur facile intelligit.¶ Sit eni.A.B.C.D.p̄ maximā lōgitudinē diameter in qua zodiaci cētrū sit.G.pūctū uero.B.sit cētrū ipsi⁹ æqualis motus epicycli/& supponat̄ p̄to cētrū epicycli in ipsa maxima esse lōgitudine.Vt medius solis fm lōgitudinē motus.10.gra.libræ obtinebat.Verū aut̄ octauū/descriptoq; circa pūctū.A.epicyclo.F.I.ducat̄ pūctū.G.linea.C.I.Vespertinā eius partē cōtingēt/iūgaturq; perpedicularis.A.I.qm̄ igit̄ p̄ p̄missa demonstrat̄ est:taliū esse.A.I.semidiametrū epicycli.22.30.qualiū est.C.A.linea maximæ longitūdinis 69.erit etiā profecto.A.I.linea taliū.39.8.qualiū est.A.C.quare rectū angulū subtēdit.120.Qware arcus etiā linea.A.I.taliū est.38.4.qualiū est circulus qui rectāgulo A.G.I.circūscribit.360.angulus uero.A.G.I.taliū.38.4.qualiū duo recti sunt.360 qualiū aut̄ quatuor recti sunt.360.taliū.19.2.Sed.G.A.linea in gradu.10.linea est stella ergo.29.2.eiusdē signi gradus obtinebit maxime a uero sole distas gradibus 21.2.¶ Supponat̄ rursus media lōgitudo a maxima distatiā graduū.3.ut medius sol.13.gra.libræ obtineat.Verū aut̄.11.4.perductaq; linea.B.E.describatur circa E.cētrū epicyclus.F.I.tractaq; similiter.G.I.tāgēte:cōiugātur.E.G.&E.I.lineæ/qm̄ igit̄ secūdū hūc sitū in quo.A.B.E.angulus taliū supponit̄.3.qualiū quatuor recti sunt.360.demōstrat̄ p̄ p̄missa.A.G.E.quidē angulus differētiæ excētricitatis.2.52.eorūdē/linea uero.E.G.distatiā epicycli in hoc situ taliū.68.58.proxime qualiū est.E.I.semidiametrū epicycli.22.30.ēt etiā linea.E.I.taliū.39.9.qualiū est.E.C.quare rectū angulū subtēdit.120.quare arcus etiā.E.I.linea taliū erit.38.5.qualium est circulus.q.C.E.I.rectāgulo circūscribitur.360.Angulus aut̄.E.C.I.38.5.taliū qualiū duo recti sunt.360.qualiū uero quatuor recti sunt.360.taliū.19.3.proxime.

LIBER XII

Iccirco etiā totus. A.G.I. angulus erit. 21.55. eonūdem. Quare quādo stella. i. 55. gradus Scorpionis obtinebit/tuc maxime a uero sole distabit gra. 20.51. Fuit autē etiam demōstratū q̄ q̄. 29. 2. libræ gra. obtinet. Tunc maxime a uero sole distare pōt. 21.2. q̄n igit̄ excessus locor̄ (quos obtinebat) est graduū. 2.53. & maximarū distatiarū excessus sexagesimaru. ii. suntq; a primo loco ad principiū Scorpionis sexagesimae 58. qbus cōgruūt sexagesimæ quatuor proxime: has si subtraxerimus a gradibus. 22. 2. habebimur in ipso Scorpionis principio maximā stellæ uespertinā a sole distantiā graduū. 20.58. C Verū ut etiā matutinā distatiā (quæ maxima in principio Tauri fit) inueniamus. Supponat primo medius p̄ lōgitudinē motus distare ad successionem minimæ lōgitudinis gradibus. 39. ut medius solis. 19. Tauri. grad. obtineat & uenit 19.38. C Describaſ q̄ ſilis figura quæ habeat epicyclū ad successionē minimæ lōgitudinis & tāgētē linea ad matutinā epicycli partē p̄ductā. Quoniā igit̄ (fm exposi- tū motū) angulus. D.B.F. taliū ſupponit. 39. qualiu quatuor recti ſunt. 360. p̄ p̄mis faq; demōſtrat. D.G.E. qdē āgulus. 40.57. eorūdē. G.E. āt linea distatiæ iſiſus taliū 55.59. qualiu est. E.I. epicycli ſemidiāmeter. 21.30. erit etiā. E.I. linea taliū. 48.14. q̄li um eſt. G.E. quæ recti ſubtēdit. 120. & arcus ſuus taliū. 47.24. qualiu eſt circulus qui rectāgulo. C.E. I. circuſcribit. 360. quare angulus quoq; E.C. taliū erit. 47.24. qua liū duo recti ſunt. 360. qualiu uero quatuor recti ſunt. 360. taliū. 23.42. reliqui autē I.D.G. 17.15. eorūdē. Stella igit̄ Mercurii cū. 27.15. Arietis gradus obtineat maxime matutina a uero sole. 22.23. gradibus distabit. C Supponat rufū medius longitudini motus ad eadē minimæ lōgitudinis partē. 42. gradibus distare. Vt ſol quoq; me- dius. 22. Tauri. Verus autē. 22.31. gradus obtineat. Quoniā igit̄ ſecūdū hūc motu taliū D.B.F. angulus ſupponit. 42. qualiu quatuor recti ſunt. 360. & D.C.E. angulus. 44. 4. demōſtrat: & linea. G.E. iſiſus lōgitudinis taliū. 55.50. qualiu ē. E.I. epicycli ſemi- diameter. 21.30. Erit et̄. E.I. linea taliū. 48.19. qualiu eſt. E.C. quæ recti ſubtēdit. 120. & arcus ſuus taliū. 47.30. qualiu eſt circulus q̄ rectāgulo. E.C. I. circuſcribit. 360. Quare angulus etiā. E.C. I. taliū erit. 47.30. qualiu duo recti ſunt. 360. qualiu uero quatuor recti ſunt. 360. taliū. 23.45. reliqui autē. I.G.D. 20.19. eorūdē. Quādo igit̄ ſtella Mercurii. 19. sexagesimis a primo Tauri gradu diſlat maxie a uero ſole ad ma- tutinas partes diſtabit gradibus. 22.12. Demōſtratum autē fuit q̄ quādo obtinet. 27.15. gradus Arietis tūc maxime ſimiliter diſtare pōt gradibus. 22.23. Quoniā igit̄ exces- ſus locor̄ quoq; quos obtinere ſuppoſitus eſt graduū colligitur. 3.4. & maximarū distatiā- rū excessus sexagesimaru. ii. cōgruūtq; gradibus. 2.45. qui ſunt a primo loco ad prin- ciipiū Tauri. 10. sexagesimæ proxime. Si has subtraxerimus a gradibus. 22.23. habebimur maxima matutinā a uero ſole in ipſo principio Tauri diſtantia graduū. 22.13. eodē mō in coeteris quoq; ſignis maximas distatiās & matutinas & uerpertinas utra- rūq; ſtellarū cōputauimus. C Tabulāq; illarū cōſtituimus in uerbis duodecim ſe- cūdū ſignor̄ numerū & ordinib; qnq;. In quoq; primo principia ſignor̄ posuimus ab Ariete factō initio. In reliq; uero q̄tuor cōputatas maximas a uero ſole diſtatiās, ita ut ſecūdū qdē matutinas. Tertiū uerpertinas Veneris cōtineat. Et rursum qua- tus matutinas Mercurii. qntus uerpertinas. C Eſt autem tabula hāc.

Tabula maximarum a uero ſole diſtantiarum ſe- atq; ſe-

Signorum Principia	♀		♀		♂		♂		
	Matutinæ	Vespertinæ	Matutinæ	Vespertinæ	Matutinæ	Vespertinæ	Matutinæ	Vespertinæ	
Arietis	V	45	14	45	12	24	14	19	36
Tauri	V	45	17	45	31	22	13	21	7
Seminozii	II	45	34	44	49	20	18	23	41
Landri	II	45	56	44	25	18	17	26	16
Leonis	Ω	46	20	44	31	16	35	27	37
Uirginis	mp	46	28	44	45	16	8	26	17
Libri	ω	46	45	45	41	17	46	23	31
Scorpiōis	m	46	47	46	30	21	32	20	58
Sagittarij	¶	46	1	47	13	26	9	19	28
Capricorni	λ	46	7	47	35	28	37	19	14
Aquarij	≈	45	41	47	34	28	17	18	51
Piscium	X	45	20	47	7	26	24	19	0
	I	2	3	4	5				

